

Posudek vedoucího diplomové práce

Tereza Kašpárková

Mělnická větev Lobkowiczů ve 20. století

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Praha 2012

Posudek vedoucího diplomové práce

Otázka výzkumu šlechty je již řadu let nosným a velmi zajímavým tématem, na které je možné nahlížet z mnoha hledisek. Samotné téma je ale značně rozsáhlé a jeho kvalitní zpracování vyžaduje důkladné studium dobových materiálů, stejně jako nemalé odborné znalosti. Protože se zároveň jedná o věc přitažlivou, nabízí se i její pedagogické zprostředkování. Neméně zajímavým tématem jsou pak osudy této společenské skupiny ve 20. století. Podobná práce ale klade na studenta značné nároky, protože téma předpokládá znalosti historie a práva a také nutnost komparace a kritického nadhledu činí z této látky záležitost značně komplikovanou.

Osudy mělnické linie knížecího rodu ve 20. století jsou dosud v podstatě nezpracovaným, velmi zajímavým tématem, které odráží osudy českých zemí v celé této zlomové epoše. Tereza Kašpárková svou studii rozdělila do dvou odlišných částí. Část první (kapitola 1.) se zabývá osudy rodu Lobkoviců v celé jeho historii, část druhá (kapitola 2.) pak mělnickou linií ve 20. století. Druhá kapitola je pak složena převážně z biogramů jednotlivých významných členů rodu

doplněných ve třech případech krátkými historickými a právními exkurzy.

Práce je pilná, obsahuje však řadu nedostatků a nepřesností. Historický úvod (kapitola 1.) je na mnoha místech nepřesný. Např. kníže Václav Eusebius neupadl v nemilost jen pro své konflikty se španělskou stranou (bylo by dobré vysvětlit, co byla) a už vůbec ne jezuitu, ale zejména pro svou politiku konsensu (slovo spojenectví je snad až příliš silné) s Francií Ludvíka XIV. (s. 16). Tvrzení, že „aristokracie byla v českých zemích vždy spojována s „nenáviděnou“ Habsbursko-Lotrinskou dynastií, po roce 1918 se situace nijak nezlepšila“ je více než nepřesné a souvisí s proměnou české politiky od 80. let 19. století (s. 23). Není mi jasné, co autorka míní prohlášením věrnosti rakouské monarchii na konci první světové války, které odmítl podepsat Bedřich Lobkowitz (s. 24). Informace o názorech sociálních demokratů na pozemkovou reformu (s. 25) by bylo vhodné specifikovat. Takto působí více než zmateně. Celou tuto podkapitolu by bylo navíc vhodné logicky rozšířit, protože v této podobě působí zmateně. U obou těchto kapitol (2.2.1 a 2.2.2) by bylo navíc opravdu vhodné uvést, proč se v textu vůbec nachází a právě na tomto místě, protože jinak postrádají logiku. Některé vysvětlující poznámky jsou pro práci z regionální historie zbytečné, protože se nepředpokládá, že by je četl absolutní laik (pozn. 79, s. 33: „Mnichov neboli Mnichovská dohoda mezi čtyřmi velmocemi, Velkou Británií, Itálií, Německem a Francií, byla dojednána 29. září 193á (sic!) v Mnichově. Zde se dohodlo, že Československo musí do 10. října podstoupit pohraniční území Sudety Německu.“). Na s. 42 pak autorka na základě archivních dokumentů tvrdí, že se „ve spisech Státní tajné bezpečnosti se jméno knížete z Lobkowitz, po odchodu celé rodiny, objevuje ve spojení s kolaborací. Jan Adolf se měl za okupace

Německou říší přihlásit k německé státní příslušnosti, měl být funkcionářem bývalé strany Národního sjednocení, v době okupace předsedat organizaci Národní obrany a být členem Národní obce fašistické a Vlajky“, ale v samotném biogramu Jana Adolfa (s. 32-33) žádná taková informace není. Podkapitoly 2.7.1 Mělnický zámek a 2.7.2 Zámek Hořín by se lépe vyjímaly v úvodu. Podkapitola 2.7.3 Zákon o restitucích je sice vhodná, naprosto zbytečné ale bylo kopírování částí zákonů č. 87/1991 Sb. a č. 229/1991 Sb.

V seznamu literatury se pak objevují práce (např. T. V. Bílek), na které autorka vůbec v textu neodkazuje. Problematický je místy i jazyk práce, text obsahuje pravopisné chyby (zejména velká písmena) a některé věty téměř nedávají význam (Na konci dopisu bylo podepsáno více než osmdesát šlechticů urozených, mezi nimi lze najít Jana Adolfa Lobkowicze. – s 33).

Na druhé straně je ale třeba konstatovat, že autorka prokázala při sepisování studie mimořádné nasazení. Ve srovnání s několika dříve předloženými a neschválenými variantami představuje hodnocená práce skutečně pronikavý krok vpřed a domnívám se, že zde studentka dosáhla svého maxima. S přihlédnutím k tomuto faktu a za podmínky, že se při obhajobě vysvětlí výše uvedené připomínky, doporučuji práci k obhajobě.

Navržené hodnocení:

Dne 1. září 2012

doc. PhDr. Jan Županič, Ph.D.

Katedra občanské výchovy a filozofie

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta